

Ympäristövaliokunta

Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa

Tulevaisuusvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa (VNS 3/2020 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava tulevaisuusvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- pääsihteeri Annika Lindblom, Suomen kestävän kehityksen toimikunta
- neuvotteleva virkamies Taina Nikula, ympäristöministeriö
- asiantuntija Tuuli Hietaniemi, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
- ympäristöpolitiikkakeskuksen johtaja Eeva Furman, Suomen ympäristökeskus
- puheenjohtaja Markku Ollikainen, Suomen ilmastopaneeli
- puheenjohtaja Eeva Furman, Kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli
- toimitusjohtaja Jouni Keronen, Climate Leadership Coalition ry
- suojelupäällikkö Tapani Veistola, Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- suojelujohtaja Jari Luukkonen, WWF Suomi

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- BIOS-tutkimusyksikkö
- Fingo ry
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry

Valiokunnan lausunto YmVL 2/2021 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valtioneuvoston selonteossa kuvataan Agenda2030:n toteuttamisen nykytilanne ja hallituksen toimenpiteet ohjelmaan sisältyvien 17 tavoitteen toteuttamiseksi tällä hallituskaudella. Ympäristövaliokunta on tarkastellut selontekoa toimialansa osalta ja kiinnittää tulevaisuusvaliokunnan huomiota seuraaviin näkökohtiin.

Suomi kestävän kehityksen kärkimaita

Selonteossa todetaan, että Suomi on maavertailuissa kestävän kehityksen kärkimaita ja onnistunut yleisesti hyvin laaja-alaisen Agenda2030:n päätavoitteiden toteuttamisessa. Ympäristövaliokunta yhtyy näkemykseen siitä, että Suomi on jo pitkään tehnyt menestyksellistä kestävän kehityksen työtä osallistaen työhön laajasti yhteiskunnan eri toimijoita. Suomen hiilineutraaliustavoite vuoteen 2035 mennessä ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämisen tavoite vuoteen 2030 mennessä kuitenkin haastavat edelleen muuttamaan yhteiskunnallisia rakenteita kestävyysmurroksen oikeudenmukaiseksi toteuttamiseksi ja estämään nykyistä tehokkaammin luontokatoa. Selonteossa todetaankin, että suurimmat haasteemme toimintaohjelman toteutuksessa liittyvät ilmastotoimiin, kestävämmiin kulutus- ja tuotantotapoihin, luonnon monimuotoisuuden hupenemiseen, merien ja vesistöjen tilaan sekä kehitysyhteistyörahoituksen matalaan tasoon.

Kestävän kehityksen ns. POLKU2030-arvioinnin¹ mukaan Suomen kestävän kehityksen politiikka on onnistunut osallistamisessa, mikä näkyy myös siinä, että kestävästä kehityksestä on tullut yhteiskunnassa laajasti hyväksytty tavoite. Tavoitteiden saavuttaminen vaatii kuitenkin monia järjestelmätason muutoksia ja intressiristiriitojen yhteensovittamista. Arvioinnin mukaan kestävän kehityksen politiikassa tulisi keskittyä ilmastonmuutokseen, ympäristön tilaan ja kulutukseen sekä yhteiskunnan eriarvoistumiseen. POLKU2030-arvioinnin mukaan Suomen tulisi tarkastella kriittisesti koko talousjärjestelmän kykyä tuottaa kestävää hyvinvointia. Kestävä kehitys tulisi sisällyttää entistä kattavammin ja vaikuttavammin mukaan keskeisiin päätöksenteon prosesseihin, kuten hallitusohjelmaan, budjettivalmisteluun ja ministeriöiden johtamisjärjestelmiin.

Ympäristövaliokunta toteaa, että Agenda2030 korostaa perustellusti kestävän kehityksen tavoitteiden keskinäisriippuvuutta. Hallitusohjelman ilmiölähtöinen lähestymistapa tukee tätä kokonaisnäkemystä, joten se tukee monen kestävän kehityksen tavoitteen samanaikaista toteuttamista. Ympäristövaliokunta korostaa, että hallitusohjelman hiilineutraalius- ja monimuotoisuustavoitteiden edellyttämän yhteiskunnallisen kestävyysmurroksen osalta olennaista on toimien yhteisvaikutusten tunnistaminen. Eri tavoitteiden toteuttamistavoista voi seurata kielteisiäkin ristikkäisvaikutuksia, jotka tulisi tunnistaa, jotta niitä voidaan tehokkaasti ehkäistä. Samoin olennaista on tunnistaa toimien ulkoisvaikutukset: siirtääkö toimintamme päästöjä muihin maihin vai päinvastoin ja onko toiminnalla Suomen ulkopuolisissa maissa myönteinen "kädenjälki". Suomalaisen kulutuksen vaikutuksen ei tulisi haitata kestävästä kehityksestä maamme ulkopuolellakaan. Teknologisen osaamisen korkea taso mahdollistaa hyötymisen kestävien ratkaisujen vientituotteiden

¹ Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 23/2019, POLKU2030 - Suomen kestävän kehityksen politiikan arviointi, Berg, Annukka; Lähteenoja, Satu; Ylönen, Matti; Korhonen-Kurki, Kaisa; Linko, Tyyra; Lonkila, Kirsi-Marja; Lyytimäki, Jari; Salmivaara, Anna; Salo, Hanna; Schönach, Paula; Suutarinen, Ira.

Valiokunnan lausunto YmVL 2/2021 vp

kasvun kautta, kun kestävä kehityksen tavoitteiden toimeenpano kaikkialla maailmassa luo ky-
syntää puhtaille ratkaisuille, jolloin positiivinen kädenjälki kasvaa.

Valiokunta toteaa, että globaali energiamurros ja ilmastopolitiikka muodostavat jo yhden tär-
keimmistä liiketoimintaa vauhdittavista tekijöistä. Ilmastotoimien positiiviset työllisyys- ja kil-
pailukykyvaikutukset olisi tarpeen saada näkyviksi ja tuoda selonteossa esiin.

Valiokunta painottaa, että politiikkajohdonmukaisuuteen tulee monimutkaisessa sääntely-ympä-
ristössä kiinnittää jatkuvasti erityistä huomiota. Esimerkiksi menestyksellisten ilmastotoimien tu-
lee olla niin ekologisesti, taloudellisesti kuin sosiaalisestikin kestäviä, joten toimista on päätettä-
vä yhteiskunnallisesti laaja-alaisesti. Agenda2030:n tavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös
toimia kaikilta yhteiskunnan toimijoilta. Kuntien ja kaupunkien, yhteisöjen ja järjestöjen, yritysten
ja yksittäisten kansalaistenkin yhdensuuntaisilla ja samoihin tavoitteisiin pyrkivillä teoilla on
yhteisesti merkittävä vaikutus.

Globaalin kestävyysshaasteen ratkaisemiseksi tarvitaan kansallisten toimien ohella sekä EU:n laa-
juista että kansainvälistä yhteistyötä. Poliitiikkajohdonmukaisuuteen tulee pyrkiä kaikilla politiik-
kalohkoilla paitsi kansallisesti myös kansainvälisessä kaupp- ja kehityspolitiikassa.

Toimeenpanon seurannan ja mittareiden merkitys

Valiokunta korostaa, että koska kestävässä kehityksessä on kysymys jatkuvasta prosessista, sen
toimeenpanon seuranta ja arviointi vaikuttavat keskeisesti itse toimeenpanon onnistumiseen. Toi-
meenpanon seurannassa hyödynnetään ajantasaista indikaattoreihin perustuvaa tietoa, indikaatto-
ritiedon asiantuntevaa ja moniäänistä tulkintaa sekä tietoon ja tulkintoihin perustuvaa avointa po-
litiikkakeskustelua. Lisäksi tarvitaan säännöllistä ja riippumatonta toiminnan vaikuttavuuden ar-
viointia.

Kehitystä on vaikea ohjata haluttuun suuntaan, jos sen mittaamiseen ei ole toimivia keinoja.
Perinteisten taloudellisten mittarien tukena ja rinnalla valmistelussa ja päätöksenteossa tulee sik-
si hyödyntää mittareita, jotka kuvaavat taloudellista, ekologista ja sosiaalista hyvinvointia. Val-
tioneuvoston ensimmäisen Agenda2030-toimintaohjelman hyväksyessään eduskunta hyväksyi
tulevaisuusvaliokunnan mietintöön sisältyvän ehdotuksen mukaisesti lausuman siitä, että kestä-
vä hyvinvointi ja siihen liittyvä hyvinvointitalouden kehittäminen on nostettava Agenda2030:n
kärkitavoitteeksi. Lausumallaan eduskunta edellytti muun ohella, että valtioneuvosto kehittää
Agenda2030-toimintaohjelman toteutumiseksi ja vaikuttavuuden arvioinnille luotettavat seuran-
tamittarit, jotka samalla konkretisoivat tavoitteita ja toimenpiteitä; kestävä hyvinvoinnin edistä-
miseksi on kehitettävä erityisesti bruttokansantuotteelle (BKT) rinnakkaisia hyvinvointitalouden
mittareita. BKT on rahamääräinen mittari, joka ei ota huomioon monia tärkeitä osa-alueita, kuten
ympäristön kehityksen kestävyttä tai sosiaalista osallisuutta.

Ympäristövaliokunta toteaa, että tulevaisuusvaliokunnan tilaama selvitys Hyvinvoinnin mittarei-
den käyttökelpoisuuden arvioiminen päätöksenteon tukena (TuV:n julkaisu 8/2018) sisältää
Suomen ja maakuntien hyvinvointia mittaavien ISEW- ja GPI-indikaattorisarjojen päivityksen
sekä arvion näiden mittareiden käyttömahdollisuuksista politiikan vaikuttavuuden arvioinnissa ja
ohjauksessa etenkin valtion talousarviosta päätettäessä. Julkaisussa todetaan, että BKT:n rinnalle

Valiokunnan lausunto YmVL 2/2021 vp

ja sitä korvaamaan on kehitetty useita hyvinvointia seuraavia mittareita ja indikaattoreita, jotka suuntaavat huomion tuotannosta kuluttajan kokeman hyvinvoinnin mittaamiseen. Eräitä suosituimpia näistä vaihtoehtoisista mittareista ovat Kestävän taloudellisen kehityksen indikaattori (Index of Sustainable Economic Welfare, ISEW) ja Aidon kehityksen indikaattori (Genuine Progress Indicator, GPI), jotka yhdistävät yhteen mittariin kestävän kehityksen kolme keskeistä näkökulmaa: taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyys.

Kestävän kehityksen toteuttaminen, ympäristöhaittojen vähentäminen, ilmastonmuutoksen torjunta tai hyvinvoinnin kehitys eivät ole tuotannon kannalta keskeisiä tekijöitä, joten niitä perinteinen tuotantoon nojaava talousmalli ja BKT eivät ota huomioon toisin kuin ISEW ja GPI, joissa nämä tekijät ovat osa itse talousjärjestelmää. Niitä käyttämällä voidaan tunnistaa kestävän kehityksen toteuttamisen edellyttämät resurssit ja sisällyttää ne hallinnonalojen budjetteihin sekä saada myös ympäristöverotuksen potentiaali ja ohjaava vaikutus paremmin käyttöön. Valiokunta korostaa, että tämän työn jatkaminen on tärkeää.

Kansallista kestävän kehityksen tilaa seurataan kansallisten kestävän kehityksen indikaattoreiden avulla. Indikaattoreista on sovittu ja niitä päivitetään kansallisessa kestävän kehityksen seurantaverkostossa, johon kuuluu laaja joukko toimijoita yhteiskunnan eri osa-alueilta. Indikaattorikonaisuus muodostuu yli 40 indikaattorista, jotka on jaoteltu kymmeneen kestävän kehityksen näkökulmasta keskeisiä ilmiökokonaisuuksia tarkastelemaan "koriin". Nämä korikohtaiset analyysit ovat saatavilla Kestävän kehityksen tila -sivustolla. Kestävän kehityksen indikaattorit ja hallitusohjelman seurantaindikaattorit muodostavat puolestaan toisiaan täydentävät kokonaisuudet, jossa kestävän kehityksen indikaattorit antavat yleiskuvaa asioiden tilasta Suomessa ja hallitusohjelman seurantaindikaattorit hallituksen politiikkatoimien edistymisestä ja vaikuttavuudesta.

Valiokunta pitää hyvänä hallitusohjelman mukaista tavoitetta ylivaalikautisen tiekartan laatimisesta siitä, miten ja millä aikataululla Suomi saavuttaa Agenda2030:n tavoitteet. Tiekartta tunnistaisi ne Agenda2030:n tavoitteet ja alatavoitteet, joissa Suomella on konkreettinen suunnitelma tavoitteiden saavuttamiseksi, ja toisaalta ne kysymykset, joissa suunnitelmallisuutta tulisi lisätä. Edellä mainitun POLKU2030-arvion mukaan tiekartassa tulisi myös määrittää mitattavat, kansalliset tavoitetasot ja pitkän aikavälin poliittinen sitoutuminen reiluun rakennemuutokseen. Tiekartan avulla Suomi voi ottaa kansainvälisesti johtoroolin luonnon kantokyvyn rajat huomioon ottavan talousjärjestelmän kehittämisessä.

On myös kannatettavaa, että kehityspolitiikan ylivaalikautisista periaatteista laaditaan selonteko kehitystä tukevan politiikkajohdonmukaisuuden ja vaikuttavuuden vahvistamiseksi. Kehitysyhteistyörahoituksen osalta on selonteon mukaan tarkoitus laatia tiekartta 0,7 %:n ja 0,2 %:n BKTL-osuuksiin pääsemiseksi. Valiokunta korostaa, että ilmastorahoitus tulisi erottaa muista kehitysyhteistyövaroista, jotta ilmastorahoituksen kasvattaminen ei vähennä muun kehitysyhteistyön rahoitusta. Valiokunta toteaa, että ilmastorahoituksessa on siirrytty lahjamoitoisesta tuesta kohti yksityisen sektorin markkinainstrumentteja.

Valiokunnan lausunto YmVL 2/2021 vp

Systemisten muutosten edistäminen

Valiokunta korostaa, että tärkeitä hankkeita myös Agenda2030:n tavoitteiden toteuttamisen kannalta ovat erityisesti kiertotaloussuunnitelma, ilmastolain tarkistaminen ja luonnonsuojelulain uudistaminen. Hiilineutraaliustavoitteen ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämistavoitteen toteuttaminen edellyttävät myös ohjauskeinojen kehittämistä näiden tavoitteiden huomioon ottamiseksi kaikessa toiminnassa.

Siirtymä hiilineutraaliin hyvinvointiyhteiskuntaan edellyttää paitsi luopumista fossiilisen energian käytöstä myös systeemistä muutosta lineaarisesta talousjärjestelmästä kiertotalouteen. Kiertotalous merkitsee paitsi luonnonvarojen säästeliäämpää käyttöä ja kierrätysraaka-aineiden käyttöä myös uusia tapoja valmistaa, ylläpitää ja omistaa tuotteita ja palvelullistaa niitä. Kiertotalouden edistäminen on siten osaltaan resurssitehokkuuden parantamista, jolla voidaan purkaa taloudellisen kasvun ja resurssien käytön ja sen vaikutusten välinen yhteys ja tarjota mahdollisuus pysyvälle kestäväälle kasvulle.

Valiokunta pitää tärkeänä panostuksia kiertotalouden edistämisen konkretisoimiseksi. Tammi-kuussa 2021 valmistui Reijo Karhisen vetämän poikkihallinnollisen ohjausryhmän ohjelmaehdotus kiertotalouden edistämiseksi Suomessa. Laaja ohjelmaehdotus sisältää muun muassa seuraavat tavoite-ehdotukset: vuonna 2035 primääri- ja sekundaari-ainesten kotimainen kokonaiskulutus ei ylitä vuoden 2015 tasoa, resurssien tuottavuus kaksinkertaistuu vuoden 2015 tilanteesta vuoteen 2035 mennessä ja materiaalien kiertotalousaste kaksinkertaistuu vuoteen 2035 mennessä. Ohjelmaehdotuksesta valmistellaan periaatepäätöstä, joka on lausuntokierroksen jälkeen tarkoitettu vahvistaa keuhalla valtioneuvostossa. Valiokunta korostaa tarvetta asettaa tavoitteita resurssitehokkuuden kasvattamiselle.

Kiertotalousohjelman keinoin voidaan konkretisoida myös Agenda2030:n tavoitteita ja siten edistää tavoiteltuja systeemisiä muutoksia. Kiertotaloutta tukeva lainsäädäntö suosii resurssi- ja energiatehokkaita tuotantoprosesseja, tuotteiden palvelullistamista ja jakamismalleja sekä materiaalien suljettuja kiertoja ja entistä kestävämpiä tuotteita. Yhteismarkkinoilla on olennaista, että EU-tason lainsäädäntö ja tuotepolitiikka ohjaavat pidentämään tuotteiden elinikää ja kestävyyttä, käyttämään kierrätysmateriaaleja sekä digitalisoimaan materiaalivirtoja ja tuotetietoja. Teknologianeutraalius on tärkeää myös näiden ohjauskeinojen käytössä, samoin mahdollisimman johdonmukaisen politiikan toteuttaminen ennakoitavan sääntely-ympäristön turvaamiseksi.

Kiertotaloudessa ei ole kuitenkaan kysymys ainoastaan taloudesta tai teknologisista ratkaisuista, vaan se edellyttää muutosta myös yritysten, kotitalouksien ja kuluttajien asenteissa ja käyttäytymisessä. Valiokunta korostaa, että taloudellisia ohjauskeinoja tulisi hyödyntää pyrkien erityisesti toteuttamaan verouudistusta kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti ympäristöhaittoja vähentäen, mutta samalla työllisyyttä ja taloutta vahvistaen. Hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen voi edellyttää myös vero-ohjauksen kehittämistä. Valiokunta korostaa näiden osalta kannustimien käyttöä ja win-win-ratkaisujen etsimistä.

Yleisemminkin on tarpeen korostaa myös tietopohjan riittävyyttä ja ympäristön tilan seurantaan tietoon perustuvan politiikan perustaksi. Myös kiertotalousohjelman tavoitteiden toteuttaminen edellyttää systemaattista näkemystä luonnonvarojen käytön nykytilasta ja kestävästä tasosta sekä

Valiokunnan lausunto YmVL 2/2021 vp

ulkoistettujen vaikutusten osuudesta. Päätösten tulee pohjautua tieteelliseen tietoon, mutta niiden yhteiskunnallisen hyväksyttävyyden ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden takaamiseksi toimista on päätettävä ottaen kaikki kestävän kehityksen näkökulmat huomioon.

Valiokunta korostaa lopuksi sitä selonteossakin esiintuotua lähtökohtaa, että pitkän aikavälin haasteet ovat samat kuin aikaisemminkin, vaikka lyhyen aikavälin talouspolitiikan agenda on covid-19-pandemian johdosta muuttunut. Siten kestävän kehityksen tavoitteet sekä pitkäjänteinen, ylisukupolvinen ja ylivaalikautinen ajattelu ja toiminta muodostavat edelleen kestävän hyvinvoinnin perustan. On tärkeää, että myös nopeavaikutteisen elpymisen edistämiseksi laaditun kestävän kasvun ohjelman investointi- ja uudistuskokonaisuudet ovat myös Agenda2030-toimintaohjelman mukaisia.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Ympäristövaliokunta esittää,

että tulevaisuusvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 10.2.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Hannu Hoskonen kesk
varapuheenjohtaja Tiina Elo vihr
jäsen Petri Huru ps
jäsen Emma Kari vihr
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Niina Malm sd
jäsen Kai Mykkänen kok
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Mauri Peltokangas ps
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos

Valiokunnan lausunto YmVL 2/2021 vp
Eriävä mielipide

ERIÄVÄ MIELIPIIDE

Perustelut

Agenda2030 sovittiin YK:n jäsenmaiden kesken vuonna 2015. Täten YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelma Agenda2030 tuli virallisesti voimaan vuoden 2016 alussa. Maailmanlaajuisen toimintaohjelman ytimenä ovat 17 yhteisesti hyväksyttyä tavoitetta ja niiden 169 alatavoitetta, jotka koskevat yhtäläisesti kaikkia valtioita (UN 2016). Agenda2030:n ja kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttaminen niin Suomessa kuin muissakin EU-jäsenmaissa on monelta osin kytköksissä Euroopan unionissa tehtävään päätöksentekoon. Suomi ja erityisesti Suomen nykyinen istuva hallitus ovat toimeenpanneet Agenda2030:n alusta saakka määrätietoisesti. Itse asiassa Suomessa hallitus on määritellyt yhdeksi isoksi tavoitteekseen ns. osallistavan ja osaavan Suomen, mikä on sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä hiilineutraaliyhteiskunta jatkossa. Nyt käsitteilyssä oleva selonteko on näin ollen järjestyksessään toinen toimeenpanosuunnitelma (osa Agenda2030), joka on annettu selontekona eduskunnalle.

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä haluaa kiinnittää huomiota erityisesti pariin tiettyyn kohtaan selonteossa. Nämä alakohdat koskevat sekä ilmasto- ja energiapolitiikkaa että työllisyyspolitiikkaa. Ensinnäkin maamme energia- ja ilmastopolitiikka on nykyisen hallituksen johdolla käännetty sekä epävakaa että ennustamattomalle kurssille. Ennen tätä vaalikautta päätöksentekosektorilla on ollut edes vähän sitä vakautta, joka olisi palvellut yhteiskuntamme ja maamme kokonaisuutta sekä samalla tuonut siihen yli vaalikausien kestävää johdonmukaisuutta. Nyt tätä vakautta ja ennustettavuutta ei ole lainkaan.

Toisaalta Perussuomalaisten eduskuntaryhmä suhtautuu edelleen varsin kriittisesti koko esitykseen, sillä mielestämme se vaarantaa yhä kohtuuttomasti sekä maamme teollisuuden ja sen toimintakyvyn että siihen liittyvät työpaikat. Täten emme edelleenkään voi olla puoltamassa sitä, että saavuttaisimme maanosassamme ilmastoneutraalisuuden vuoteen 2050 mennessä niin kuin Euroopan unionin pyrkimys on. Emme myöskään ryhmänä voi allekirjoittaa maamme hallituksen tavoitetta hiilineutraalisuudesta vuoteen 2035 mennessä. Näemme puolueena, että hallitusohjelma on täten laitettava uusiksi etenkin juuri ilmastopolitiikan osalta.

Kolmanneksi tulee muistaa, että puhuttaessa juuri ilmastopolitiikasta sekä siihen kiinteästi liittyvästä Agenda2030-toimintaohjelmasta niin ei voida koskaan sivuuttaa maataloutta ja sen tärkeyttä maallemme. Perussuomalaisten eduskuntaryhmä pitää erityisen tärkeänä sitä, että esimerkiksi maa- ja metsätaloussektorin toimintaa maassamme ei liian kunnianhimoisilla päästövähennystavoitteilla vaikeuteta entisestään. Luonnollisesti me Perussuomalaiset jatkamme edelleen toimiamme sen eteen, että koko Suomessa pystytään myös tulevaisuudessa asumaan sekä harjoittamaan maataloutta että maatalousyrittäjyyttä kattavasti, ja siksi Perussuomalaiset vaatii realismia ilmastopolitiikkaan. Sen pitää olla suhteutettuna ongelmaan. Nyt vihervasemmistohallitus panee ilmastopolitiikkansa raskaimmin maaseudun vähävaraisten ihmisten sekä autoilijoiden ja yrittäjien maksettavaksi. Samalla tämä ilmastointoilu uhkaa johtaa maailman puhtaimman teollisuustuotannon siirtymistä niihin maihin, joissa ei päästöistä välitetä. Perussuomalaisten mielestä maamme energia- ja ilmastopolitiikan kulmakivinä on oltava mahdollisimman korkea

Valiokunnan lausunto YmVL 2/2021 vp
Eriävä mielipide

omavaraisuusaste sekä tuotanto- ja huoltovarmuus, ja nyt näin ei ole ja siksi me emme puolueena hyväksy nyt valittua vihervasemmistohallituksen linjaa.

Lopuksi muutama näkökulma vielä hallituksen harjoittamasta työllisyyspolitiikasta Agenda2030:een liittyen. Kuten selonteossa todetaan, niin siirtyminen hiilineutraaliin talouteen osuu samaan aikaan laajemman työn murroksen kanssa. Hallitus on luvannut, että oikeudenmukaista siirtymää hiilineutraaliin talouteen tuetaan mm. koulutuksen ja työvoimapalvelujen, ml. elinikäisen ohjauksen keinoin. Perussuomalaisten eduskuntaryhmä näkee, että hallituksen tekemät työllisyystoimenpiteet eivät ole kuitenkaan olleet riittäviä eivätkä myöskään realistisia. Itse asiassa hallitus on siirtänyt vastuuta tuleville hallituksille myös työllisyyssektorilla. Ne toimet, joita hallitus on tehnyt, ovat täysin kosmeettisia, kuten oppivelvollisuuden pidentäminen. Ei näin voi toimia. Me Perussuomalaiset näemme, että Suomessa on palautettava pikaisesti poliittisen päätöksenteon keskiöön toimintaohje: "Energiahinnalla on pystyttävä korvaamaan Suomen kaukainen sijainti kilpailijamaihimme ja maan sisäiset pitkät kuljetusmatkat". Ainoastaan edullisella energiahinnalla on mahdollista kompensoida tuotteidemme markkinoille kuljettamisen pitkän matkan lisäkustannukset. Hallitus tuntuu unohtaneen tämänkin politiikassaan nyt täysin.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että tulevaisuusvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 10.2.2021

Mauri Peltokangas /ps
Petri Huru /ps